

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Bijbels
Beschouwd:
Gure geest

8

Droefheid en
blijdschap in
het ambtswerk

2

Christus' onderwijs
Meditatie

6

Ds. J. Koster, robuust en markant
Serie 'De gelezen preek was van...'

CHRISTUS' ONDERWIJS

Geliefde lezers, tijdens Christus' omwandeling op aarde heeft Hij als de grote Profeet en Leraar ter gerechtigheid veel gesproken. De Bergrede, waar deze tekst in staat, is daar ook een voorbeeld van. In onze tekst begint Christus met het woordje 'maar'

*Maar zoekt
eerst het
Koninkrijk
Gods en Zijn
gerechtigheid'.*

Mattheüs 6:33a

MAAR

Het woordje 'maar' vormt een tegenstelling met mensen die hun leven inrichten als een heiden, zo kunnen we lezen in de verzen die aan de tekst voorafgaan. En je hoeft geen echte heiden te zijn om zo te leven zoals het verband van de tekst aanwijst. Zelfs Christus' discipelen worden aangesproken op hun 'heidense' manier van leven.

Wat is dat voor soort leven? Altijd maar druk zijn met eten, drinken en kleding. Altijd maar bezorgd zijn over het hier en nu. Wat kan een mens, ook soms wel jonge mensen, slapeloze nachten hebben van het tobben over aardse omstandigheden. Nee, Christus leert ons hier niet dat we maar onverschillig moeten leven en dat een mens niet meer verantwoordelijk is voor zijn daden. Wel noemt Christus hier dat (over)

bezorgde leven over het hier en nu, een heidens leven. Daar waarschuwt Christus ernstig tegen en wijst daarbij op het geluk van Gods kinderen die een hemelse Vader mogen hebben Die altijd voor hen zorgt. God zorgt heel goed voor de vogels, de bloemen en het gras, zo lezen we in Mattheüs 6. En zouden de mensen, zeker Gods kinderen, dit geschapene niet zeer veel te boven gaan?

Daarom begint de tekst met een tegenstellend woord. Dat wij toch niet als een heiden zouden leven en ons als een heiden zouden gedragen. Maar, en daar hebt u de tegenstelling, laten wij allemaal eerst iets anders zoeken. Het ware Goed Dat nimmermeer vergaat. Daarom zegt de tekst: zoek eerst!

ZOEKT EERST

Dat is Gods opdracht tot ons allen. Eerst het belangrijkste zoeken.

Eerst, dat wil letterlijk zeggen: als eerste, elke dag weer. We zouden geen dag naar school mogen gaan of naar ons werk mogen gaan, aler we eerst in de morgen hebben gezocht in de weg van Bijbellezen en gebed naar de Heere en Zijne sterkte.

Zoek eerst, dat wil ook zeggen: wees daar vooreerst en vooral mee bezig in je jonge leven en in onze gezonde dagen. Want eer we het goed beseffen, is de beste tijd om de Heere te zoeken in onze jonge jaren voorbij. En als een mens ziek wordt, ook al is dat al in de kracht van het leven, dan zijn de gevolgen van zijn ziek-zijn vaak zoveel dat we aan het zoeken van de Heere niet meer toekomen. Daarom: zoek eerst, dat is: vooral, zoek bovenal, zoek allermee de Heere. Zoekt Zijn aangezicht geduriglijk.

En wat moeten we dan als eerste zoeken? Geld, kleding, rijkdom, grote huizen en auto's, bezit, carrière enzovoort? Nee, zoek eerst het Koninkrijk Gods!

HET KONINKRIJK GODS

Dat wil zeggen: zoek eerst een onderdaan te mogen worden van het Koninkrijk van Gods genade. Zoek eerst een onderdaan te mogen zijn van dat geestelijk Koninkrijk waar Jezus Christus de Koning van is. Door geboorte zijn we, wellicht haast allemaal, onderdanen van het Koninkrijk der Nederlanden. Het is echter nodig om door het wonder van de wedergeboorte een onderdaan te worden van het Koninkrijk Gods. En zeker, wedergeboorte is een wonder Gods. We kunnen onszelf niet opnieuw, op een geestelijke wijze, laten geboren worden. Maar laten we wel met ingespannen krachten ons beijveren om de Heere te zoeken en juist veel op die plaatsen te komen waar de Heere die wonderen van genade en van wedergeboorte en bekering nog wil schenken naar Zijn welbehagen. Dat ons leven mag zijn of worden:

'Ik zoek door gebeën met ernst Uw aangezicht, dat wil, dat zal ik doen; ik zoek de zegen alleen bij U, o Bron van troost en licht'. En goede onderdanen vechten niet tegen hun koning, maar leren voor hem buigen en hem gehoorzamen.

Hebben wij de wapens van opstand tegen God al leren inleveren en hebben wij al in gehoorzaamheid leren buigen voor de Koning der koningen en leren vragen als Paulus: Wat wilt Gij dat ik doen zal?

...EN ZIJN GERECHTIGHEID

Dit is wel het belangrijkste wat de Heere zegt tegen ons. Ja, dat zegt Hij zelfs ook tegen Zijn discipelen, die aanvankelijk reeds als onderdanen voor de Heere hadden mogen leren buigen. We hebben allemaal nodig de gerechtigheid van Christus. Want die alleen redt van de dood. Onze ongerechtigheid, onze zonden en misdaden voeren ons naar het eeuwige verderf. Onze eigengerechtigheid is tekort om ermee voor een rechtvaardig God te kunnen bestaan. 'Niet het offer dat ik breng, niet de tranen die ik pleng, schoon ik ganse nachten ween, kunnen redden, Gij alleen!'

De gerechtigheid van Christus die Hij door Zijn dood en bloedstorting verworven heeft, is onmisbaar nodig om getroost te kunnen leven en zalig te kunnen sterven. Die gerechtigheid is in de weg van sterven door Christus verworven. Die gerechtigheid zal ook alleen door de dood en het verlies van alles aan de zijde van de mens ontvangen kunnen worden. Weegt de noodzaak van het ontvangen van Christus' gerechtigheid reeds in ons leven?

Kom, wat bent u? Een heiden? Zoekt u alleen maar het vergankelijke goed? Of bent u wijsgemaakt tot zaligheid? Dan is uw leven geworden wat Ledebouer zei tegen de kinderen: 'Zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg, wie Jezus heeft, die heeft genoeg!'

Jesaja mocht vol verwondering uitroepen: 'Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan'. Dan kunt u getroost verder reizen in 2026 door de woestijn van het leven naar het erfgoed daarboven, naar het Vaderlijk huis. Christus roept het ons allen toe, ook Zijn kinderen; zoekt EERST het Koninkrijk Gods en Zijn GERECHTIGHEID!

De gerechtigheid van Christus die Hij door Zijn dood en bloedstorting verworven heeft, is onmisbaar nodig om getroost te kunnen leven en zalig te kunnen sterven.

GURE GEEST

We zijn 2026 binnengegaan. Welke geest waart er rond in dit nieuwe jaar? Het is nodig dat we onze oren en ogen goed de kost geven. En dat we dit onderzoeken in het licht van de Bijbel. Niet alleen om de geesten te beproeven, maar ook om na te gaan wat nodig is voor een christelijke levenswandel.

Twee dingen vooraf. 1) Een gure wind houdt niet halt voor de voor-gevel van onze woning. Kou komt door openstaande deuren en kieren in het kozijn. Wij zijn mensen van 2026. En 2026 komt ook in onze huizen en harten. 2) Boven dit artikel staat niet: 'gure wind'. Want dit gaat niet over een natuurverschijnsel, maar om strijd der geesten. Het woordje 'guur' is met opzet gekozen. Want het is nodig dat we er gevoel bij krijgen.

ERNSTIGE ONTWIKKELINGEN

Deze eerste weken van het jaar wordt een nieuwe regering voorbereid. Beschermwaardigheid van het leven en vrijheid van onderwijs staan onder druk. Deze regering zal de eerste zijn onder leiding van een D66-premier. Deze partij heeft niets met christelijke grondslagen en doelstellingen. Sterker nog: ze heeft een belangrijke rol gespeeld in de legalisering van

euthanasie en in de zogenoemde openstelling van het huwelijk voor mensen van gelijk geslacht. Deze signalen maken duidelijk dat we te maken hebben met een gure geest.

Laten we proberen dit van dichtbij te bezien. Denk aan een meisje dat onbedoeld zwanger is geworden. Stel dat ze dooplid is van uw gemeente, leerling van een reformatorische school. Je mag verwachten dat thuis, in de kerk en op school de beschermwaardigheid van het leven uitgangspunt is. Maar de meeste nieuws-sites geven een ander beeld. En dat geldt ook voor hoe de meeste mensen praten en hoe de meeste dokters denken. Maakbaarheid en gemak zijn sleutelwoorden. Woorden die ons vaak aanspreken. Het zijn echter verspreiders van een gure geest. Staan onze jongeren niet het meest in de kou?

Vrijheid van onderwijs heeft hier rechtstreeks mee te maken. Mag Gods goede schepping nog worden geleerd? Mag zonde nog zonde worden genoemd? De vrijheden zoals een nieuwe generatie politici die verkondigt, hebben veel minder of zelfs helemaal geen verankering in het christendom. Er gaan stemmen op om geestelijke vrijheid ondergeschikt te maken aan het gelijkheidsbeginsel. Bedoeld wordt dan artikel 1 van de grondwet. Het zou betekenen dat de vrijheid om Gods Woord als

waarheid te belijden en daarnaar te leven ernstig wordt ingeperkt.

ONVERWACHTTE STEUN?

Maar er is ook een ander geluid. 'Dat eindeloze verbinding zoeken, levert niks op', kopte het Reformatorisch Dagblad (5 december 2025). Zo pleit Wierd Duk, een rechtse opiniemaker, voor een krachtige conservatieve beweging. Hij benoemt de onvrede en geeft scherpe analyses van de (linkse) tijdgeest. Hij zet er een daadkrachtig verhaal tegenover.

Dit geluid kan iets aantrekkelijks hebben. Het doet goed als mensen begrip en steun uitspreken voor een Bijbelse levenswandel. De kerk bevindt zich in afgaand getij. Dan kan het lijken dat duidelijke lijnen en ferme uitspraken houvast bieden. En het komt dichtbij. Wierd Duk zoekt zijn steun nadrukkelijk ook in de achterban van de SGP. Zijn vader was hervormd predikant en hij kent de bevindelijk gereformeerden. Natuurlijk, hij is journalist bij een algemene krant en hij heeft contacten in allerlei kringen. Maar, zou iemand kunnen denken, dat hebben reformatorische journalisten en politici ook; misschien zijn Duks initiatieven voor ons misschien wel waardevoller dan die van hen?

BIJBELS BLIJVEN DENKEN

Laten we bedacht zijn op de ver-warring die hierdoor kan ont-

Wij zijn mensen van 2026. En 2026 komt ook in onze huizen en harten.

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg. We lezen in de hertaling van C. Bregman uit 2014 (uitg. De Banier, Apeldoorn).

staan. Dit gaat dan om een politieke en maatschappelijke beweging naar rechts in plaats van naar links. Stel dat dit een voordeel is: wat is dat ons dan waard? De oproep van Duk kan zomaar tot gevolg hebben dat jongeren (en ouderen) evenzogoed losweken van het Bijbelse denken. Druk van buitenaf, uitholling van binnenuit. Merkt u dat de gure geest binnendringt?

Ongemerkt kan verwijdering ontstaan tussen mensen die misschien wel in dezelfde partij of kerk zitten. Onderling wantrouwen is funest. We moeten ook niet om elkaar heen werken, maar juist elkaar opzoeken en steunen. Minstens zo belangrijk is dat we blijven denken vanuit Bijbelse principes. De gereformeerde traditie is rijk en krachtig. We hebben iets te verdedigen dat zo belangrijk is. De tijd is aangebroken dat we alerter moeten zijn dan ooit. Hebben we helder wat er werkelijk toe doet? Zijn we bereid om kritisch na te denken over onze eigen opstelling?

Gods Woord biedt het enige goede perspectief. We leven in de tijd tussen de eerste en de tweede komst van de Heere Jezus. Het is de eindtijd. Aan alles wordt duidelijk dat deze wereld voorbijgaat, én haar begeerlijkheid. Machthebbers blijken onbetrouwbaar en koninkrijken stellen teleur. Maar het Koninkrijk van God is nabijgekomen. Heb geen rust voor u op goede grond mag weten daarvan een onderdaan te zijn. Mag u iets kennen van de vreze van Zijn Naam? Is dat in uw leven ook echt praktijk? Dat zal merkbaar zijn aan liefde tot God en de naaste. Aan ootmoed in uzelf en hoop voor de toekomst.

Maar dan moeten we de titel boven dit stuk echt veranderen. Want ik hoor het pelgrimsvolk zingen: 'Uw goede Geest bestier' mijn schreden, en leid' mij in een effen land' (Ps. 143:10 ber.).

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 1

Over het wezen van het geloof, waarbij tevens de middelen worden aangewezen die onbekeerde mensen moeten gebruiken om het geloof te verkrijgen en gelovigen om het te bewaren en erin toe te nemen.

Geloven betekent niet zomaar 'iets weten', dat wil zeggen: door onszelf of door een ander zich ervan bewust zijn dat er een bepaalde zaak is. Ik kan immers iets weten waar ik het niet mee eens ben, wat ik eerder moet afkeuren. Nu kan dat wel gebeuren ten aanzien van gewone dingen, maar niet in geestelijke zin. Want dan is het geloof een weten dat gepaard gaat met de volledige instemming van het verstand en een omhelzing van de wil. Dat verstaat de Schrift eronder als zij over het geloof spreekt. Vergelijk het met het woord 'horen', dat zo vaak in de Bijbel voorkomt. Dat zegt niet gewoonweg 'met het oor van het lichaam iets aanhoren', maar zó horen dat het samengaat met aandacht, eerbied en opmerkzaamheid. Het zaligmakend geloof houdt dus in: het getuigenis van God van harte aannemen, met een volkomen overgave van heel zijn ziel en alle genegenheden aan God en Christus. Zo geformuleerd is het een algemeen aanvaarde term, waarvan niemand de kracht kent dan hij die het geloof ontvangt en daarmee op deze wijze werkzaam is.

TWEE WOORDEN

Nu zijn er in Gods Woord twee woorden die deze geloofsdaad uitdrukken. Het eerste woord vinden we in Psalm 2:12, waar staat: 'Welgelukzalig zijn allen die op Hem betrouwen'. Eigenlijk staat er: die tot Hem de toevlucht nemen. Zo staat het ook in Psalm 36:8, en andere plaatsen. Dit toevlucht nemen drukt de eigenlijke, hoewel nog zwakke geloofsdaad uit waaraan de zaligheid is verbonden.

Het tweede woord betekent leunen, steunen, zich ergens veilig aan overgeven of zich door een ander laten dragen, zoals een kind dat zich veilig overgeeft in de armen van zijn moeder of verzorgster. Zo lezen we in Hooglied 8:5: 'Wie is zij die (...) lieflijk leunt op haar Liefste?' Zie ook Psalm 84:13. Daar drukt het woord een hogere mate van geloof uit, dat in vertrouwen bestaat.

In het Nieuwe Testament komt het woord 'geloven' soms voor in de betekenis van de zaak die men geloven moet. Zo sprak men over Paulus als de man 'die eertijds vervolgd, maar nu het geloof verkondigt', volgens Galaten 1:23. Dan wordt het Evangelie bedoeld, dat men moet geloven. Maar soms komt het ook voor als een daad van het hart, dat werkzaam is met het voorwerp van het geloof; zie Johannes 3:36: 'Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven'. Dat betekent: wie in het hart met de Zoon werkzaam is zoals God dat van hem vraagt, die is zalig. We spreken nu van dit geloof dat de ziel werkelijk met Jezus verenigt. Om daar iets over te zeggen, moeten we zien wat eraan voorafgaat, waarin het wezen van het geloof bestaat, en de gevolgen ervan zijn.

SERIE 'DE GELEZEN PREEK WAS VAN...' [2]

DS. J. KOSTER, ROBUUST EN MARKANT

Leesdiensten eindigen vaak met de woorden 'De gelezen preek was van...'. In deze serie een aantal portretten van predikanten waarvan met regelmaat een preek beluisterd wordt binnen de Gereformeerde Gemeenten.

Robuust en markant. Zo kennen velen ds. J. Koster nog. Hij was gedreven in zijn spreken, soms wat gehaast in zijn woorden, maar altijd was hij gunnend en sprak hij goed van God, zijn Zender.

Jacob Koster werd op 2 juli 1934 geboren aan de Zanddijk, iets buiten het Zeeuwse mosseldorp Yerseke. In de crisistijd van de jaren dertig groeide hij op. Op 11 september 1958 trouwde Koster met Catharina Steketee. Hij was eerst werkzaam in de veehandel. Later nam hij de begrafenisonderneeming van zijn schoonvader over. Na veel innerlijke strijd nam Koster

in 1959 in Yerseke zijn verkiezing tot diaken aan, in 1965 werd hij ouderling. Op 25-jarige leeftijd werd hij krachtdadig door de Heere stilgezet. Veel geestelijk onderwijs mocht hij ontvangen van ds. P. Honkoop sr., die toen in Yerseke stond. Sommigen zeiden later: 'Je kunt wel horen waar Koster gebakerd is'.

In zijn prediking was het steeds zijn begeerte om de ruimte te verklaren die er ligt in het genadewerk van Christus. Dan ging ook zijn eigen hart weleens open. Het ging hem om de verheerlijking van die ene Naam Die onder de hemel gegeven is waardoor zondaren moeten en kunnen zalig worden.

HARTINFARCT

In de nacht van 5 op 6 juni 1978 werd ds. Koster getroffen door een hartinfarct. De Heere wilde hem echter nog in het leven sparen. Na ruim drie weken mocht hij weer uit het ziekenhuis thuiskomen. In de kerkbode schreef hij: 'Verder mag ik door Gods genade zeggen dat de Heere bijzonder goed voor mij is naar lichaam en ziel beide (...). Alleen wil ik er nog dit van zeggen, dat de Heere deze weg niet voor niets houdt en er wel een doel mee heeft en waaruit ik voor mij persoonlijk verschillende lessen uit genade heb mogen leren die ik voor heel de wereld niet meer wil missen. Onder andere is de Heere bezig om mij te leren beoefenen: en zijt vergenoegd met het tegenwoordige; want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en zal u niet verlaten. O, wat een les, vergenoegd met het tegenwoordige, en

THEOLOGISCHE OPLEIDING

Samen met vier anderen (M.J. van Gelder, J.M. Kleppe, D. Rietdijk en J.W. Verweij) werd Koster in 1967 toegelaten tot de Theologische School in Rotterdam. Docent ds. J.C. Weststrate bevestigde hem op 7 september 1971 in zijn eerste gemeente, Barneveld. Aan het einde van die dienst zei ds. Weststrate tegen de gemeente: 'De Zeeuw en de Veluenaar verschillen veel in aard en karakter, maar handelt eerlijk met elkander, want waar liefde woont, daar gebiedt de Heere de zegen en het leven tot in eeuwigheid'.

Ds. Koster preekt intrede vanuit het gebed van Sálomo in 2 Kronieken 1:10: 'Geef mij nu wijsheid en wetenschap, dat ik voor het aangezicht van dit volk uitga en inga; want wie zou dit Uw groot volk kunnen richten?'

J. Koster, veemarkt

De jonge Jacob Koster was goed bekend met Thona Butijn-Melis, een geoefend kind des Heeren uit Yerseke. Zij kwam eens in het jonge gezin Koster op kraambezoek. Daar merkte ze bij de jonge vader Koster iets van het arme zondaarsleven. Toen zij afscheid nam, vluchtte Koster wenend naar de achterkamer. Hij had er spijt van dat hij zich zo in zijn hart had laten kijken. Toen kwam Thona Butijn nog even naar hem toe en zei: 'Houd maar aan, blijf maar liggen hoor'.

*Vijf studenten zaten in dezelfde klas.
Van links naar rechts: M.J. van Gelder, J.M. Kleppe, J.W. Verweij, D. Rietdijk, J. Koster.*

wat het tegenwoordige voor mij is, daar begrijpt u maar een stijpe van, dat moet beleefd worden'.

Later dat jaar moest ds. Koster opnieuw worden opgenomen. Hij kon er soms moeilijk mee onder God komen. Werd Barneveld hem te groot? Was het niet verstandig om eens naar een kleinere gemeente om te zien? Hij schreef daarover: 'O, wat hebben we het dan toch verzondigd. Want die grote gemeente is me toch zo van harte lief'.

GEROEPEN DOOR KLAASWAAL

De gemeente van Barneveld was, ook na negen jaren, nog steeds hartelijk verbonden aan haar predikant. Maar vanuit Klaaswaal waren er al zeven beroepen gekomen. Eind 1980 moest ds. Koster zijn gemeente meedelen dat hij de roepstem van Klaaswaal moest aannemen. Toen hij op 6 januari 1981 afscheid nam, zei hij onder meer: 'Wat een wonder is het dat we mogen geloven dat er door de prediking des Woords nog zijn

toegebracht tot de gemeente die eenmaal zeker zal zalig worden'.

Na Klaaswaal diende ds. Koster nog de gemeenten van Scherpenzeel (1985), Dirksland (1988) en Urk (1991). Op 13 augustus 1993 kwam er een einde aan zijn arbeidzame leven.

De rouwdienst in Urk werd geleid door ds. G. Mouw. Deze sprak over Openbaring 14:13: 'En ik hoorde een stem uit den hemel, die tot mij zeide: Schrijf, zalig zijn de doden die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen'. Na de preek spraken ds. P. Blok en ouderling J. Koffeman.

De droeve plechtigheid werd voortgezet in Barneveld. Daar sprak ds. Chr. van der Poel over Prediker 3:2: 'Er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven'. Op de Barneveldse begraafplaats sprak ds. C.A. van Dieën over de gelijkenis van de verloren zoon, over deze woorden: 'En zij begonnen vrolijk te zijn'.

Ds. J. Koster

L. VOGELAAR, SCHERPENZEEL

DROEFHEID EN BLIJDSCAP

Zijn zwerftocht voerde van Biggekerke naar Beekbergen. Daar is ouderling Z. Klaasse nu 50 jaar ambtsdrager.

Biggekerke werd op 17 september 1944 getroffen door een ramp. Geallieerde vliegtuigen vielen Duitse veldartillerie aan, maar een deel van de bommen ontplofte in het dorp. Het kostte 45 burgers en 7 Duitse militairen het leven.

Twee mannen verloren hun hele gezin. De ene was ouderling C. Zachariasse. Hij leidde die morgen een leesdienst in Vlissingen. Toen hij terugfietste naar Biggekerke, bleken zijn vrouw en hun drie kinderen te zijn omgekomen.

‘De andere man was mijn vader’, zegt Klaasse. ‘Ook hij verloor vrouw en drie kinderen, en het vierde kind was op komst. Vader was gewond. Dat hij het overleefde, was een wonder, want op de plaats van het huis was alleen nog een bomkrater te zien. Vader hertrouwde. Na elf maanden werd ik geboren, in 1947. Zes weken later stierf hij aan kanker. Moeder wist dat ze ook niet oud zou worden. Ze overleed toen ze 36 was, eveneens aan kanker. Ik was toen zes jaar’.

Familieleden namen hem in huis. ‘Maar eigenlijk was ik nergens gewenst. Daardoor leerde ik al jong mijn eigen weg te gaan en een zelfstandige mening te hebben’.

Klaasse heeft op 23 adressen gewoond. De laatste verhuizing is echter al lang geleden: ‘In maart 1976, van Ugchelen naar Lieren. Dat was twee maanden nadat ik in de kerkenraad kwam’. Honkvast was hij niet alleen wat woning en ambt betreft: van zijn 16e tot zijn 73e werkte Klaasse bij het Kadaster.

VAN JONGS AF AAN

In Emmeloord, nog in zijn verkeringsstijd, was hij al eens tegenkandidaat van een diaken die werd herkozen. In Beekbergen was Klaasse net een jaar lid toen hij tegenkandidaat van een herkiesbare ouderling was. Een jaar later werd hij tot diaken gekozen. ‘Ik nam het direct aan. Van jongs af leefde het verlangen om mijn leven in Gods Koninkrijk te besteden. Als je zegt: ‘Vertel je bekering en roeping eens’, dan kan ik je twee blanco blaadjes geven. Ik kan niet over een omzetting vertellen; de Heere heeft de liefde tot Hem en Zijn dienst in mijn hart gelegd toen ik een klein kind was’.

Na de ledenvergadering nam Klaasse ouderling T. Jacobs mee naar Ugchelen. ‘Hij legde het ambt vanwege ouderdom neer, al bleef hij als ‘oud-ouderling’ met stemrecht de kerkenraadsvergaderingen bijwonen. Dat ging toen zo. Ik stond aan het begin. Hij zei: Je zult nog heel wat meemaken’.

Ds. H. Ligtenberg bevestigde Klaasse op 11 januari 1976 tot diaken en op 2 januari 1977 tot ouderling. ‘Mijn vrouw was me altijd tot steun en... corrigeert me soms’.

In zijn moeilijke jeugd had Klaasse angst voor mensen gekregen. ‘Een soort fobie. Daar heeft de Heere me van verlost toen ik ambtsdrager werd’.

Tot 2018 was het in Beekbergen gebruikelijk dat ook diakenen preken lazen. ‘Van ds. J.W. Kersten heb ik bijna alles gelezen. Dat komt doordat een preek van hem over

de besnijdenis onvergetelijk voor me is geworden. In 1968 hoorde ik die voorlezen in Meliskerke. In die preek werd een naam gegeven aan wat er in mijn leven was gebeurd’.

HOOGTE- EN DIEPTEPUNTEN

Klaasse kan veel vertellen over contacten met Gods kinderen in den lande, en over kerkelijk wel en wee. Rond de jaren 1983-1985 deed hij veel ambtelijk werk in Uddel. Ook in Almelo leidde hij leesdiensten. Sinds 2012 is hij quaestor van de classis Rijssen. Sindsdien wordt hij ook afgevaardigd naar de Generale Synode.

‘De Heere geeft me nog veel energie. Catechiseren heb ik altijd graag gedaan. Met dertig jongeren van 16, 17 jaar een uurtje samenzijn, daar knap ik van op. Bij het preeklezen raak je jezelf weleens kwijt, en dat is het beste wat een mens kan kwijtraken in het leven’.

Moeilijke dingen waren er. ‘Soms vertrok een veelbelovend gezinnetje naar de wereld of de valse godsdienst. Daar lag ik wakker van. Bij afscheidsgesprekken met jongeren wees ik erop dat ze ook een beslissing namen voor hun nageslacht. Maar er was soms zelfs geen gelegenheid om een gebed te doen’.

Bemoedigingen waren er ook. ‘Ik heb aan sterfbedden van kinderen des Heeren mogen staan. Dat waren hoogtepunten, al was het daarna bitter hen te moeten missen. Het ambt brengt droefheid en blijdschap mee’.

Overgeven

Regelmatig blader ik in de Concordantie van Trommius. Natuurlijk zijn er tegenwoordig andere mogelijkheden om de woordenschat van de Bijbel te onderzoeken, maar ik heb nog graag een boek op mijn bureau.

Zo zag ik hoe dikwijls het woord 'overgeven' in het Oude en Nieuwe Testament voorkomt. Tot mijn verbazing meestal in een negatieve betekenis. Veel teksten spreken over de HEERE, Die zondaren en goddelozen overgeeft in de handen van hun vijanden, overgeeft tot het oordeel. 'Maar Mijn volk heeft Mijn stem niet gehoord en Israël heeft Mijner niet gewild. Dies heb Ik het overgegeven in het goeddunken huns harten, dat zij wandelden in hun raadslagen' (Ps. 81:12, 13). Dan wordt het volk overgegeven aan de verstoktheid van het hart, die het gevolg is van verzet tegen God. Wat een ernstige waarschuwing voor ons.

Toch spreekt het woord 'overgeven' niet alleen van oordeel. Het bevat ook een Evangelieboodschap van de onbevattelijke, soevereine en vrijwillige liefde van een drie-enig God. In Romeinen 8:32 lezen we: 'Die (God de Vader) ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven (tot in de kruisdood), hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?' 'Voor ons allen'. Mag u daarbij behoren? Je kunt en moet het weten! Dat zijn degenen die in Hem geloven, die Hem liefhebben en naar Zijn voornemen geroepen zijn (kanttekening 89).

Dat verklaart ook het genadewonder van overgave aan de HEERE. 'En naast hem was Amasia, de zoon van Zichri, die zich vrijwillig de HEERE overgegeven had' (2 Kron. 17:16). Of, zoals de ware gelovigen in Macedonië. Zij gaven zichzelf eerst (over) aan de Heere en daarna aan ons, door de wil van God (2 Kor. 6:5).

U kent ongetwijfeld de goedbedoelde raad in moeilijke omstandigheden: 'Je moet het maar overgeven'. Alsof dat zo gemakkelijk is! Maar overgeven en loslaten is een onmogelijke zaak voor een Adamskind. Voor de bekende spreuk: 'Je maintiendrai' (ik zal handhaven) hoef je geen militair te zijn. Overgeven is capituleren voor de Heere.

Genade leert overgeven! Dat is een les tegen mijn vlees en bloed in, om eenswillend te worden gemaakt met God. Calvijn schrijft: 'Echte overgave is dat je al je zorgen en angsten in Gods schoot neerlegt en je toevertrouwt aan Gods Vaderlijke zorg en wil'.

Hoe gelukkig als u zo al uw noden en raadsels eens mag overgeven en loslaten in het geloofsvertrouwen op God: 'Op Welken ik alzo vertrouw, dat ik niet twijfel of Hij zal mij met alle nooddrift van het lichaam en van de ziel verzorgen en ook al het kwaad dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren, dewijl Hij zulks doen kan als een almachtig God en ook doen wil als een getrouw Vader', om zo, vernederd onder Gods krachtige hand, al uw bekommernis te werpen in Zijn almachtige hand.

Overgeven! Het blijft een woord met veel betekenissen. Dat bleek op een zondagmorgen in de Bethelkerk van Werkendam. Het is al vele jaren geleden. Vanaf de boot met vluchtelingen die toen in de haven lag, kwamen regelmatig mensen naar de kerkdiensten. Zij werden dan door gemeenteleden geholpen met de vertaling van de preek. Er was een echtpaar dat na enige tijd best al iets van onze taal machtig was. De mevrouw vroeg bij het uitgaan van de kerk in de hal aan de koster: 'Is de dominee ziek?' De dorpelwachter antwoordde vol verbazing: 'Nee, waarom denkt u dat?' Zij antwoordde: 'Hij zei een paar keer in de preek: moet overgeven!'

Overgeven! Een moeilijk woord en een onmogelijke zaak. Niet alleen voor buitenlanders.

► wordt vervolgd

SERIE VERDWENEN GEMEENTE: OUDEWATER [1]

EEN WEL GEFUNDEERDE PREEK

Wie bij Rodezand 26 in Oudewater omhoog kijkt, ziet net onder de nok de naam 'Kerke Goed'. Het is de enige aanwijzing dat achter deze gevel de vroegere kerk van de Gereformeerde Gemeente schuilgaat. Het kerkje is tot woning verbouwd.

Onder de naam staat het jaartal 1869. Het gereformeerde blad De Heraut schreef in 1887: 'Nog is er op het Roodzand een net kerkje van de gemeente van wijlen Ds. Ledeboer. Daartoe behooren nauwelijks 30 leden. Een voorzanger (bedoeld zal zijn: voorganger, LV) heeft deze gemeente niet; de drie kerkeradsleden, welke alle drie buiten de gemeente wonen, lezen er beurtelings des Zondags eene wel gefundeerde preek voor'. Vanaf 1908 behoorde Oudewater

tot de Oud Gereformeerde Gemeenten rond ds. L. Boone. Er was geen kerkenraad meer; alleen een bestuur.

Nadat al een aantal jaren geen diensten meer waren gehouden, kochten acht mannen het gebouw op 4 februari 1930 voor 3750 gulden. Acht dagen later nam ds. R. Kok de kerk in gebruik. Hij sprak over Lukas 19:5. Ds. Kok kwam uit de regio: hij was geboren in Hoenkoop, een buurtschap ten zuiden van Oudewater.

Op 24 maart 1930 werden (tijdens een dienst in Gouda) de eerste ambtsdragers van de Gereformeerde Gemeente in Oudewater bevestigd: ouderling J.J. Montijn en diaken G.H. van den Brink. Zes dagen later hielden ze de eerste zondagse diensten, 'beide malen 35 personen'.

ZELFSTANDIG

In een vergeeld schriftje zijn de gebeurtenissen uit de eerste jaren te lezen: wie er kwamen preken,

Nadat al een aantal jaren geen diensten meer waren gehouden, kochten acht mannen het gebouw.

Oudewater was een afdeling van Gouda, maar werd in 1937 op voorstel van ds. A. de Blois zelfstandig.

hoeveel luisteraars er waren en wie zich bij de gemeente voegden. Zoals op 27 november 1931: 'In de consistorie, welke deze avond voor het eerst wordt gebruikt', werd ten overstaan van ds. W.C. Lamain 'door Reiertje van Triest, geb. 13 juni 1900, belijdenis afgelegd nadat zij te kennen gegeven heeft uit de Geref. Kerk naar onze gemeente te willen overkomen'. In 1936 werd gevraagd de oude banken te vervangen, want die waren 'ongemakkelijk en wankelbaar'. Het duurde nog even: pas in 1955 werden nieuwe banken, een lessenaar en wandbekleding aangeschaft.

Oudewater was een afdeling van Gouda, maar werd in 1937 op voorstel van ds. A. de Blois zelfstandig. De classis stemde ermee in. 'De praeses wenscht Gods zegen over dat besluit en hoopt dat de Heere in het midden dier nieuwe gemeente mag wonen'. Ds. De Blois koos bij de instituering op 8 september Hosea 14:6 tot tekst: 'Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie; en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon'. Eind 1942 telde de gemeente 46 belijdende leden en maar liefst 88 doopleiden. Najaar 1943 kwam D. van Dorp over uit Zoetermeer. Hij

was 27 jaar ambtsdrager in Oudewater en daarna nog lange tijd koster en ouderling in Boskoop. Ook de weduwe van ds. H. Kieviet kerkte jarenlang in Oudewater.

MENINGSVERSCHIL

De eerste veertien jaar had de gemeente maar één ouderling, J.J. Montijn. In 1944 werd hij met 8 van de 15 stemmen herkozen. 'Na de verkiezing ontstaat een heftige bespreking over de levensopenbaring van sommige leden in verband met het huidige politieke leven'. Montijn opende én sloot de kerkenraadsvergaderingen. Aan het begin las hij een psalm, op volgorde. In april 1935 begon hij met

Psalm 1 en op 31 mei 1945 was hij gekomen tot Psalm 97. Dat was de laatste keer: in de nasleep van de oorlogsjaren legde Montijn zijn ambt neer.

In 1950 waren er ook financiële perikelen: 'Zowel Kerk als Diaconie hebben een vordering op de Oudewatersche Bank, welke in faillissement is'. In 1954 kwam er toch nog geld los, zodat een deel van de hypotheek kon worden afgelost.

► wordt vervolgd

Oorlog op aarde

Vrede op aarde?
De engelen zijn van de herders
weggevoerd naar de hemel.
En de oorlog gaat weer door.

Ben ik dan bereid?

Israël, Oekraïne, Soedan. Mensen vluchten, kinderen huilen. De derde wereldoorlog komt eraan, zegt men. Zorg dat je noodpakket in huis is. Weet je waar de ergste oorlog is? Dichterbij dan je denkt. Adam verklaarde God de oorlog in het paradijs. En zonder Vredevorst blijf je vechten tegen Hem. De oorlog gaat verder. Hoe lang nog? Totdat we ons overgeven, en vrede krijgen met God. De kerstdroom is uit, de preken van oud en nieuw weer bijna vergeten. We werden wakker in 2026. De rauwe werkelijkheid: geen vrede maar oorlog op aarde.

Hebben de kinderen daarom 6-7 als het woord van het jaar gekozen? Misschien onbewust, de meesten wisten het niet precies. Het lijkt een vrolijke noot in de sombere wereld. Zo van: even geen oorlog, ruzie, gedoe. Even de narigheid vergeten, gezellig samen, met andere kinderen, jongeren.

Maar... even heel eerlijk, is dat toch niet een beetje leeg? Ik kreeg rond de

jaarwisseling een boekje: "De Bruidegom komt". En de vraag: ben ik dan bereid? De vraag voor wijze en dwaze maagden.

Ik peins over de oorlog op aarde, sombere gedachten, het woord 6-7. En over de Bruidegom Die komt. Ik denk over een nieuw woord voor 2026: 2-5. Deze is de HEERE, wij hebben Hem verwacht (Jesaja 25). Allen die U verwachten, zullen niet beschaamd worden (Psalm 25). Zie, de bruidegom komt, gaat uit, hem tegemoet (Mattheüs 25). De Bruidegom komt! Het 'wacht'-woord voor jonge en oude christenen die Hem verwachten.

2025 is voorbij. De meeste mensen zeggen: een jaar erbij. Gods kind zegt: een jaar eraf. Zij tellen niet op, maar trekken af! Het komt al dichterbij. De vrede komt!

LEESTIP: JESAJA 25, PSALM 25, MATTHEÛS 25:1-13

de Saambinder

Vraag van de week: Wat waren de laatste woorden die Jezus sprak voor Zijn sterven?

Antwoord op de vraag van vorige week:
Wat is het dat gij Mij gezocht hebt?
Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen
Mijns Vaders?
Lukas 2 : 49

*‘Een christen
zonder meditatie
is als een soldaat
zonder wapens.’*

Thomas Watson

BIJ DE VOORPAGINA:
**GEREFORMEERDE GEMEENTE
BODEGRAVEN**

In 2003 gaat ds. A. Bac uit Bodegraven op 62-jarige leeftijd vervroegd met emeritaat. Als hij daarbij op zijn leven terugblijkt, merkt hij onder meer op: ‘Als oudste van vijf kinderen zou ik de boerderij van vader overnemen. Maar ik ben door de Heere van het land gehaald om iets te gaan doen wat ik niet kon. Verschillende jaren heb ik gelopen met een uitzien in mijn hart dat ik niet verklaren kon.

Achteraf gezien weet ik wel wat het was: de dienst des Heeren trok. Eens was die liefde zo sterk, dat ik achter de ploeg zomaar tegen de kokmeeuwen stond te praten over hoe goed God wel niet was. (...) In het ambtelijke leven was er veel moeite en verdriet, veel strijd, veel vragen, bergen van tekorten en bezwaren. Dat is allemaal waar. Maar ik mag ook van harte zeggen dat de Heere altijd voor mij heeft gezorgd. Hij heeft nooit beschaamd laten staan. Hij heeft uitgeholpen, keer op keer. (...) Lasten dragen kan weleens zwaar zijn, maar in de dienst des Heeren ligt ook zo’n diepe vreugde, die je voor geen duizend werelden zou willen ruilen. Zijn dienst was me een liefdedienst’.

John, de schrijvende pelgrim

Op de jaarmarkt

De jaarmarkt in Elstow is in volle gang. Het stille dorp is veranderd in een rumoerig marktgewoel. Handelaren prijzen hun waren luidkeels aan. John en zijn vrienden slenteren van kraam tot kraam. Ze blijven het langst bij de goochelaar staan, die allerlei trucjes doet.

John heeft ook een poos staan kijken bij een kraam met allerlei prachtige voorwerpen. Een man met een hoed diep in zijn ogen staat er ook een poos bij. Hij bukt zich om iets op te rapen en opeens begint de kraam te schuiven. Al het moois valt op de grond. ‘Help!’ roept de eigenaar, terwijl hij naar zijn spullen grijpt. ‘Jongens, jullie krijgen een beloning als je me helpt alles op te rapen.’ De vrienden helpen dadelijk mee, maar John ziet opeens dat de man met de hoed maakt dat hij wegkomt. ‘Hij schopte expres tegen de kraam!’ roept John.

Een soldaat die de orde moet bewaken grijpt de man in zijn kraag en brengt hem naar de Moothal om verder ondervraagd te worden. ‘Die jaarmarkt maakt heel mijn handel in Bedford stuk!’ roept de man boos, terwijl hij zich loswringt en wegrent. Eigenlijk heeft John medelijden met de koopman uit Bedford. Hij zou het ook niet leuk vinden als een andere ketellapper al vaders werk hier afpakte. De man is snel verdwenen in het mensengewoel. Even later denkt John niet meer aan het voorval. De vrienden helpen de koopman om zijn spullen op te rapen en krijgen elk een shilling van hem. Dan klinkt er luid geschreeuw bij de paarden. ‘Kom mee, daar is iets te beleven!’ roept John. Twee mannen maken geweldige ruzie omdat ze het niet eens kunnen worden over de prijs van een paard. Vloeken en scheldwoorden klinken over de marktweide. Er komt een heel olopje, en iedereen bemoeit zich ermee. In de Moothal wordt de zaak ten slotte uitgezocht en gesust.

De jongens lopen weer verder. ‘Wat zullen we met ons geld doen?’, vraagt Bob. ‘Bier kopen?’

KERKNIEUWS

IN MEMORIAM

MEVROUW L.C. VAN DER HEIDEN-VAN LEEUWEN

In de nacht van dinsdag op woensdag 31 december is overleden onze geliefde schoonzus Laura, sinds 1 mei 2020 weduwe van mijn broer Bas, in de leeftijd van 82 jaar.

Laura werd geboren in het predikantsgezin van ds. H. van Leeuwen, predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Tijdens de opleiding aan De Driestar in Gouda kregen Bas en Laura verkering.

De Heere riep mijn broer tot dienaar van het Goddelijke Woord. In 1983 werd hij bevestigd in zijn eerste gemeente, Woerden. Trouw heeft ze haar man terzijde gestaan in zijn ambtsbediening en het werk in de gemeenten. Na Woerden volgden Hardinxveld-Giessendam, Kampen en Alblasserdam. In 2017 volgde de emeritering.

Afgelopen zomer openbaarde zich bij mijn schoonzus longkanker met diverse uitzaaiingen. Behandeling was niet meer mogelijk. Na geestelijke worsteling liet de Heere haar zien dat Hij haar door Zijn Geest opgezocht en geleid had vanaf haar jonge jaren. Hun trouwtekst, Psalm 32 vers 8: 'Ik zal u onderwijzen, en u leren van de weg dien gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn', mocht veel voor haar betekenen in de laatste dagen van haar leven. Daar mocht ze tot op de dag voor haar sterven van getuigen.

Ons meelevens gaat uit naar haar kinderen en kleinkinderen. Wat zullen ze haar missen. De Heere geve dat de gebeden van hun moeder en oma voor hun zielenwelzijn in hun leven verhoord zullen worden.

ds. A.B. van der Heiden, Doetinchem

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Den Haag-Scheveningen
en te Groningen,
ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk

BEDANKT

voor Aalst en 's-Gravenzande,
ds. D. de Wit te Kesteren;
voor Kalamazoo (Michigan, VS),
ds. M.T. Al-Chalabi te Hilversum;
voor Kapelle-Biezelinge,
ds. H. Brons te Moerkapelle;
voor Klaaswaal en Rilland-Bath,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
voor Kruiningen,
ds. G. van Manen te Elspeet;
voor Rilland-Bath:
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
voor Sioux Center (Iowa, VS),
ds. E. Hakvoort te Norwich (Ontario,
Canada);
voor Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. H.A. van Zetten te Nieuw-
Beijerland;
voor Westkapelle,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid.

JUBILEUMDIENST ROTTERDAM-IJSSELMONDE

De Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-IJsselmonde bestaat 100 jaar. Om woensdag 28 januari (19.30 uur) is er een jubileumdienst

waarin de eigen predikant, ds. J.M.D. de Heer, hoopt voor te gaan. (De Thaborkerk aan de Reyerdijk 41 bevindt zich in een betaald-parkeren-zone).

Kerkenraad IJsselmonde

VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD 5 DECEMBER 2025

Ds. B. Labee van de roepende kerk Veenendaal opent de vergadering. Hij heet in het bijzonder ds. F. Mulder, zijn familie- en gemeenteleden, de deputaten art. 49 DKO en de studenten welkom. Na het memorandum laat hij zingen Psalm 74:12 en 15, leest Hebrëeën 13 en gaat voor in gebed. Hij staat stil bij: 'Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandel. Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid'. Ouderling A. Verschoor te Ermelo is in april 2025 na 29 jaar afgetreden in verband met leeftijd en gezondheid. Op 7 augustus 2025 is diaken D.A. Veenendaal overleden in de leeftijd van 80 jaar. Hij diende sinds 1987 Barneveld-Centrum. Op 7 september 2025 was het 30 jaar geleden dat ds. F. Mulder voor het eerst als predikant bevestigd werd. Op 25 oktober 2025

is oud-ouderling J.F.W. Wagtho overleden in de leeftijd van 82 jaar. Hij mocht in Kootwijkerbroek dienen van 1988 tot 2009. Op 18 november 2015 werd de oudste zoon van ds. A. Vermeij door een dodelijk ongeval uit dit leven weggerukt in de leeftijd van 48 jaar. Ouderling M.C. de Jager te Scherpenzeel legt op 7 december 2025 zijn ambt neer in verband met persoonlijke omstandigheden. Bij de bespreking van de 'Rapportage 2025 CEC Barneveld' is er waardering voor het vele werk dat verricht wordt voor evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier'. Met betrekking tot het emeritaat van ds. F. Mulder per 1 januari 2026 is van hem een schriftelijk verzoek ontvangen. Zijn kerkenraad schreef de 'akte van losmaking uit actieve dienst i.v.m. emeritaatsaanvraag'. Ds. Mulder spreekt waardierend over de goede verstandhouding met zijn kerkenraad, ook bij het nadenken over emeritaat. Zijn krachten werden minder en in september 2025 werd hij onwel. Vuurbang was hij om zijn eigen weg te gaan. Telkens weer was het zijn gebed: 'Wat is Uw weg?' Totdat de Heere sprak: 'Dit is de weg, wandelt in denzelven'. De Heere nam de gemeente van Rhenen van hem af en hij mocht de gemeente, die hem zo lief is,

teruggeven in Zijn handen. Hij mag de nabijheid des Heeren over deze beslissing ervaren. Wat overblijft, is schuld. Met de bede of de Heere die ambtelijke en persoonlijke schuld wil verzoenen.

Ouderling W.G. Hulsman van Rhenen noemt dat de kerkenraad van dichtbij de worsteling heeft meegemaakt.

We gunnen hem van harte rust, maar gaan hem ook missen, in zijn vaderlijke adviezen, zijn leiding en bovenal zijn prediking. In het gelezen Schriftgedeelte staat: 'Wij hebben een Altaar'. Daarop mocht ds. Mulder wijzen. De noodzakelijke verzoening en de weg daarheen. Toen Paulus afscheid nam in Miléte, werd er gebeden en geleidden de ouderlingen van Efeze hem. Zo wil de kerkenraad om ds. Mulder heenstaan, met het gebed of de schuld over en weer afgewassen mag worden door het bloed van Christus.

Als deputaat artikel 49 PS Oost spreekt ds. A. de Waard. Hij ondersteunt de emeritaatsaanvraag

van harte en wijst erop dat in het 'Formulier om de dienaars des Woords te bevestigen' staat dat Christus sprak, toen Hij Zijn apostelen uitzond: 'Zie, Ik ben met ulieden tot de voleinding der wereld'. Nadat de emeritaatsverklaring is voorgelezen, ondertekend en overhandigd, spreekt de preses ds. Mulder hartelijk toe: U was bang om een eigen weg te gaan. De Heere is groot van raad en machtig van daad (Jer. 32:19). Naar Zijn eeuwige raad heeft Hij u geroepen om een uitlegger te zijn van Zijn Woord. Dat Woord blijft. Hij schonk u ook gaven om velen met raad en daad bij te staan. Er is alleen een onverwelkelijke kroon vanwege Hem Die de doornenkroon wilde dragen. Staande wordt ds. F. Mulder toegezongen: Ps. 99:8.

De datum van afscheid is donderdag 29 januari 2026 (19.30 uur) in het kerkgebouw te Rhenen. Namens de classis Barneveld en de PS-Oost zal ds. G.P. van Nieuw Amerongen hem

toespreken.

Consulent van Rhenen is ds. Van Nieuw Amerongen. Ds. J. Beens wordt consulent van Veenendaal. De preses bedankt de vergadering voor het goede verloop en noemt koster Adams, die vele malen de classisvergadering ontving. Hij is ernstig ziek. De Heere moge hem gedenken. Roepende kerk voor de volgende classisvergadering, op 6 maart, is Wageningen. Ouderling P. Schalk van de roepende kerk eindigt met dankgebed.

L.J. Wisse, classisscriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 190: Scriba van de gemeente in Groningen is met ingang van heden: diaken F.J. Dekker, Dragonstraat 15, 9731 JL Groningen; tel. 06-11646505; het e-mail-adres blijft: scriba@gergemgroningen.nl

BERICHTEN

CGO 50 JAAR

Op 24 maart 2026 hoopt CGO haar 50-jarig jubileum te vieren. Bent u cursist of student geweest van CGO en vindt u het leuk om uw herinnering(en), uw quote(s), opmerking(en), tips, foto's etc. met ons te delen? Vul dan het formulier in via cgo.nu/home/cgo-50-jaar

Op 26 juni wordt er tijdens een bijeenkomst in Gouda aandacht besteed aan dit 50-jarig jubileum. U bent van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn. U kunt zich opgeven via cgo.nu/home/cgo-50-jaar. Bent u een oud-docent van het CGO, dan nodigen wij u uit om een mail te sturen aan secretariaat@cgo.nu. U ontvangt bericht van het secretariaat.

REGIODAG VAN DE VROUWENBOND

De Vrouwenbond organiseert op dinsdag 20 januari een regiodag in Rijssen-Zuid. Locatie: Jacob Ruysdaelstraat 1. Het jaarthema is: 'Tijd'. Het thema van de regiodag is:

'De belijdenis in deze tijd'. Opening en meditatie door ds. S.W. Janse; lezing door ds. A. Verschuure. Er is ook een forumdiscussie met beide sprekers. Tijd: 10.00-15.00 uur; inloop vanaf 9.30 uur. Iedereen van harte welkom.

GBS BELEGT OPEN DAGEN

De Gereformeerde Bijbelstichting belegt twee open dagen, op woensdag 18 februari en donderdag 19 februari. Op 18 februari (9.15-12.30 uur en 14.00-16.50 uur) is er 's morgens een rondleiding en een kinderprogramma. Ds. B.J. van Boven houdt een lezing over "De Christenreis en de kanttekeningen", N. Verdouw houdt een kindervertelling. 's Middags spreekt ds. A. Verschuure over het doopformulier en houdt A. Karens een vertelling voor de kinderen. Op donderdag 19 februari (9.15-12.15 uur) is er een open morgen voor volwassenen met onder meer een lezing door evangelist H. Bor over "Evangelisatie dichtbij".

Aanmelden bij jhaalboom@gbs.nl, of tel. 0345-610155.

WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten zijn vrijdag 16 januari van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten. Het thema is: 'Komen tot Christus'. Spreker is ds. R.A.M. Visser. Locatie: Hoornbeeck College, Gouda, Noordelijk Halfmond 10. Tijden: maaltijd 17.30 uur; opening 19.00 uur; sluiting rond 21.45 uur. Kosten € 5,- (incl. maaltijd), € 3,50 (excl. maaltijd). Meer informatie op: www.studentengem.nl waar je je ook kunt aanmelden (verplicht). Aanmelden kan tot zaterdag 10 januari. Er is volop gelegenheid voor onderling gesprek en ontmoeting.

Werkgroep voor studenten

KERKDIENSTEN

ZONDAG 11 JANUARI 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalst** 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. R.A.M. Visser en 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Alphen aan den Rijn** 16.00 uur ds. J. Beens; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Vischer; **Amsterdam** 16.00 uur ds. B. Labee; **Arnhem** 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Barneveld-Zuid** 11.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Burgh-Haamstede** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.30 uur ds. J.B. Zippo; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 en 15.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Deventer** 18.30 uur ds. J. Janse; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds.

C.A. van Dieren; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 15.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Ede** 9.30 (H.D.) ds. K. Boeder en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 19.30 uur ds. W.A. Zondag; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Enschede** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Ermelo** 9.30 uur (H.D.) ds. J.B. Huisman en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; **Gorinchem** 15.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Goudswaard** 18.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. S. Maljaars en 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **'s-Gravensande** 15.30 uur (H.D.) ds. M.L. Dekker; **Groningen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Her-**

kingen 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 15.30 uur ds. M. Karens; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Kampen** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Kapelle-Biezelinge** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. J.B. Zippo en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Meeuwen** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 15.00 uur

VAN DE PENNINGMEESTER

Eerste halfjaar abonnementsperiode 2026 van De Saambinder

Het abonnementsgeld voor het jaar 2026 kon ongewijzigd worden vastgesteld op € 15,50 per half jaar. Binnenkort vindt de facturatie plaats voor de maanden *januari* tot en met *juni*.

Betalen via overboeking

Abonnees die via een overboeking hun abonnementsgeld willen betalen, ontvangen bij deze editie een papieren factuur. Wilt u bij de betaling het betalingskenmerk vermelden? We verzoeken u het abonnementsgeld spoedig over te maken, zodat we geen herinneringen hoeven te versturen. Dat brengt namelijk extra kosten met zich mee.

Bij voorkeur via automatische incasso

Naast het versturen van herinneringen zorgt betaling via een handmatig overschrijvingsformulier voor extra kosten. Een goedkope en aantrekkelijke vervanging van de papieren factuur is het afspreken van automatische incasso. Ontvangt u nog een papieren factuur? Dan vragen we vriendelijk doch dringend uw medewerking. U kunt bijgevoegde **incasso-machtiging invullen en**

terugsturen. U heeft bijgevoegde factuur dan niet meer te voldoen, de administratie zorgt ervoor dat uw automatische incasso-machtiging **per direct ingaat.**

Factuur per mail

Abonnees die een factuur per mail willen ontvangen om via internetbankieren te betalen, vinden geen papieren factuur bij deze editie maar ontvangen binnen enkele dagen een mail. Die mail bevat o.a. een link naar de betaalpagina. We vragen hen om ook het postvak 'ongewenste-mail' te controleren.

Heeft u eerder al aangegeven via incasso te betalen?

Dan wordt het abonnementsgeld op 12 januari van uw rekening afgeschreven.

Overbetalingen worden zeer op prijs gesteld

Zowel per bankoverschrijving, per internetbankieren als via incasso blijven overbetalingen mogelijk. Overbetalingen komen volledig ten goede aan de Emerituskas. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

J.C. van der Meer
penningmeester Deputaatschap De Saambinder

ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 14.00 uur ds. M. Joosse en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Middel-harnis** 9.30 en 18.00 uur stud. K.L. Blok; **Mijdrecht** 18.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Moerkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.30 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 14.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Nieuwe-Tonge** 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 uur ds. B. Labee en 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 15.00 uur ds. C. Sonneveld; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. M.H. Schot; **Oosterland** 10.00 en 14.30 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Oostkapelle** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Oostvoorne** 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 18.30 uur ds. B. Labee; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 uur ds. H. van der Heiden en 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Poortvliet** 14.30 uur stud. K.L. Blok; **Puttershoek** 10.00 en 15.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Rhenen** 10.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 10.00 uur ds. H. van der Heiden; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Soest** 19.00 uur ds. A. Schot; **Spijkenisse** 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Sprang-Capelle** 9.30 en 15.00 uur stud. D. de Jong; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 uur ds.

M. Boersma en 15.30 uur ds. S. Maljaars; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30, 14.00 en 18.30 uur stud. W. van Ee; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Zoetermeer** 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 13 JANUARI 2026

Dirksland 19.30 uur ds. M. Karens; **Ede** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Middelburg-Zuid** 19.45 uur ds. M. Boersma.

WOENSDAG 14 JANUARI 2026

Aalburg 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Aalst** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. C. van Ruitenburch; **Dinteloord** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Herkingen** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Klaaswaal** 19.30 uur (voor de GBS) ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Lisse** 19.45 uur ds. J. Kroon; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur ds. A. Schot; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Soest** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Spijkenisse** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn;

Stolwijk 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse; **Wageningen** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Woerden** 19.30 uur ds. J. IJsselstein; **Zeist** 19.30 uur ds. M. Blok; **Zwolle** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

DONDERDAG 15 JANUARI 2026

Alblasserdam 19.30 uur ds. J. van Laar; **Boskoop** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Genemuiden** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Goudswaard** 19.30 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 19.45 uur ds. W. Visscher; **Krimpen aan den IJssel** 19.45 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Nisse** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Ouddorp** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Rhenen** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.B. Huisman; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. W.J. Karels.

ZATERDAG 17 JANUARI 2026

Uddel 15.00 uur (Dovendienst) stud. W. van Ee.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 11 JANUARI 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. C. van Drunen en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan
Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning
aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties
uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

*“Opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.”
Johannes 14:3b*

Met ontroering hebben wij kennisgenomen van het bericht dat de Heere op Zijn tijd tot Zich heeft genomen mevrouw

L.C. van der Heiden-van Leeuwen

weduwe van ds. B. van der Heiden die onze gemeente heeft gediend van 17 januari 1996 tot 12 januari 2000. Tijdens deze jaren heeft ze met de liefde van haar hart haar man mogen bijstaan. Wij mogen geloven dat ze haar wens heeft verkregen om ‘altijd bij de Heere te zijn’ (1 Thess. 4). De Heere gedenke de kinderen Hendrik Jan en Annemarie met hun gezinnen en ondersteune hen in dit verdriet.

Namens kerkenraad en gemeente van de
Gereformeerde Gemeente te Kampen,

F.J. Verweij, preses
F. van de Beek, scriba
Ds. D.W. Tuinier, em. predikant

Met dank voor de hartelijke en liefdevolle nieuwjaarswensen wensen we u ook toe wat we allemaal nodig hebben vergeving, verzoening, vernieuwing, verwondering en verwachting

*De offers Gods zijn een gebroken geest,
een hart, verwond, verbroken en verslagen,
vervuld met smart. Dit zal God wel behagen;
zo'n ziel is nooit door Hem veracht geweest.*
(Ps. 51:9a)

Arnemuiden, fam. ds. C.J. Meeuse

Alle familieleden, broeders (emeritus)predikanten, predikantsweduwen, studenten, evangelisten, vrienden en bekenden willen wij op deze wijze Gods onmisbare zegen toewensen voor het nieuwe jaar 2026.

Ds. en mevr. Bakker, Veen

Hartelijk dank voor alle goede wensen die ik van u mocht ontvangen. Wederkerig wens ik u ook Gods zegen toe voor 2026.

Ds. J.W. Verweij

Uitrusten in de Betuwe?
06 37 18 21 93
www.vakantiehuisjedevlissing.com

Middelburg-Veere, beleef rust en ruimte voor 2 personen.
www.kleinsintjan.nl

Langs deze weg willen wij familie, vrienden, (em) predikanten, studenten, predikantsweduwen en kerkenraden Gods onmisbare zegen toewensen voor 2026.

Fam. C.L. Hage-Baaij
Kruiningen

Vanuit Molen De Zwaluw te Kesteren. Zaterdagmiddag 24 januari 14.30 uur
Jubileumprogramma Rien Mouw. Samenhang o.l.v. Arthur de Jong. Reserveer uw tickets / vol = vol. Zie website:
www.arthurdejong.nl

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam? **Welkom in De Veldschuur!**
Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@develdschuur.com of bel 06 2205 0396.

OUD-ALBLAS (Z-H) te huur!
Nieuw luxe vakantiehuisje! P/wk. of tijdl. (bijv. ter overbrugging). Vaar-/vis-/ fietsgebied. Ca. 4 pers. huusalblas@gmail.com / 06-25107987

Omega-3 Plus (NeoLife): verbetert de concentratie en het geheugen, voor soepele gewrichten, bij gevoelige spieren, goed voor bloeddruk, bloedsomloop en een verantwoord cholesterolgehalte. Januari - aanbieding www.naturalhealthproducts.nl Kommie 0634826766

TRADITIONEEL NIEUWJAARSCONCERT MET PIETER HEYKOOP
Grote Kerk Schiedam, (Lange Kerkstraat 37)
D.V. ZATERDAG 10 JANUARI 2026
15.00 uur (kerk open vanaf 14.00 uur)
Orgel improvisaties & veel Samenhang
€ 10,- p.p. contant of pin bij binnenkomst
incl. GRATIS consumptie. Kerk verwarmd!

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl
0318-250105

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland! **B&B De Bakkeet**
Kijk voor beschikbaarheid op www.zeeuwsoefje.nl Of neem contact op via 0621833003

Vakantie terugverdienen?
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
0318 - 526641
06 - 46376232
www.phvanderleer.nl
De Dijk 30 | Achterberg (Rhenen)
Vraag naar ons gratis laatste-wens-boekje

Bureau Mark.
Luisteren, met oog voor elkaar.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl +31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

JOH. DE HEER
toetsen en meer. sinds 1898

Uw orgel en piano specialist

www.johdeheer.nl
Leeghwaterstraat 46/47 · 3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611 · email: info@johdeheer.nl

Geloofwaardige hulp

Psychosociale en psychologische hulp vanuit een christelijk reformatorische identiteit.

↓

mentale gezondheid
huwelijk & relaties
toerusting & vorming
schoolmaatschap-
pelijk werk

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

www.stichtingdevluchtheuvel.nl · 0113 - 213 098

Onesiforus

NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDEIHING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie. Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op: NL36 RABO 0354 2210 00 of NL76 INGB 0004 1778 00 t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
ds. W.J. op 't Hof (voorz.)
G. Hop (secr.)
W.A. Barth
ds. A. den Hartog
J.J. van Ommeren
C. Vos

Comité van aanbeveling:
Ds. P. de Boer
Ds. D. Heermskerk
Ds. J. Roos

Adviescommissie:
F. Bouman
D.C. van der Ploeg
mr. drs. S. Visser

Aanvragen en informatie: www.onesiforushulp.nl
Garderenseweg 106 b | 3888 LD | Uddel | info@onesiforushulp.nl

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust?

Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop
'Weg met je onrust!'
15 januari | 10.00 uur
Jouw eerste stap naar rust en ontspanning!

AB STRESSENONRUSTGEBAAS.NL
Albert van den Berge

tel. 06-25081102

begrafenisverzorging Den Hollander

Alleen begravenissen

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling

Dag en nacht bereikbaar

010 - 460 05 09
info@denh.nl
begrafenisverzorgingdenhollander.nl

de Verrassing

samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

(0222) 31 89 06
U kunt ons appen of bellen

www.deverrassing.nl

Praktijk den Uijl

- ☛ HULPVERLENING
- ☛ COACHING
- ☛ TRAINING
- ☛ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktikdenuijl.nl
www.praktikdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Vacature

Verkoper bij Kleyn

Zet je eerste of volgende stap in je salescarrière bij Kleyn en bouw mee aan jouw en ons succes.

Interesse? Drink een kop koffie met Pieter Dave Kroon, hij vertelt je graag meer!

KLEYN GROUP

Pieter Dave Kroon:
+31 6 29048623
pdkroon@kleyn.com
werkenbijkleyn.nl

MAAK ' T MEE ▶

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 35 jaar.

Wij bieden o.a.:

- behandeling
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking

Locaties: Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn Telefoon: 0180-426955
E-mail: info@brouwerpsychologen.nl Website: www.brouwerpsychologen.nl

de Saambinder

BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepswerk), berichten en meditaties:
J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17:00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalings abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van redenen niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Wat is nu precies de juiste uitspraak van de naam 'Christus'? Onlangs werd gezegd dat de ambtsnaam van de Middelaar ouder is dan de persoonsnaam. Wilt u dat uitleggen?

CHRISTUS

UITSPRAAK

Een vraagsteller ervaart het als verwarrend dat in hun gezin de ene ouder de naam Christus uitsprekt met een ch-klank aan het begin en de andere ouder met een k-klank. Het riep de vraag op wat nu eigenlijk juist is. Het antwoord is niet zo ingewikkeld maar de oplossing voor het gezin kunnen we niet geven. De naam Christus komt eigenlijk uit het Latijn. Het is wel uit het Grieks overgenomen, maar daar was het 'Christos', waar de 'ch' inderdaad ongeveer als onze 'ch' wordt uitgesproken. In het Latijn bestond die klank niet en sprak men (oorspronkelijk) de 'c' uit als 'k', dus fonetisch geschreven als 'Kristus'. Ook een bekende plant als de chrysantheem (de 'gouden' bloem)

wordt op beide wijzen uitgesproken; fonetisch geschreven als 'chrysantheem' of wel als 'krysantheem'. Beide manieren van uitspraak zijn dus mogelijk. En wat we van jonge jaren af het meest gehoord hebben, volgen we waarschijnlijk na.

UITLEG

Een tweede vraagsteller hoorde de uitdrukking dat de ambtsnaam van de Middelaar (Christus) ouder is dan de persoonsnaam (Jezus). Hoe moeten we dat verstaan? Dit kunnen we heel dicht bij Gods Woord toelichten. De persoonsnaam Jezus is een Hebreeuwse naam, met de heerlijke betekenis 'Zaligmaker'. Die Naam had de Middelaar niet van eeuwigheid maar kreeg hij van Jozef en Maria toen Hij op aarde kwam. Beiden hadden het van de engel gehoord. Tot Maria was gesproken: 'Vrees niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden en een Zoon baren, en zult Zijn Naam heten JEZUS' (Luk. 1:30,31).

Jozef had het ook van 's hemelswege gehoord: 'Jozef, gij zoudt Davids, zijt niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want Hetgeen in haar ontvangen is, Dat is uit den Heiligen Geest. En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn Naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden' (Matth. 1:20,21).

Deze dierbare Naam draagt de eniggeboren Zoon van God dus vanaf het ogenblik dat Hij ons 'el-

lendige' vlees en bloed aannam uit de maagd Maria. Maar de naam Christus droeg Hij al in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid. We wijzen op Psalm 2 vers 6 waar Zijn Vader sprak: 'Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid'. Als we dat leggen naast Spreuken 8 vers 23 krijgt dat zo'n diepe betekenis: 'Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van den aanvang, van de oudheden der aarde aan'. De Naam Christus ziet op de zalving als Middelaar. Naar Zijn menselijke natuur is Hij in de tijd gezalfd, bekwaam gemaakt om Middelaar te zijn.

Onvergelijkelijk schoon schrijft onze Heidelbergse Catechismus in Zondag 12 over deze Naam: 'Waarom is Hij Christus, dat is een Gezalfde, genaamd? Omdat Hij van God den Vader verordineerd is, en met den Heiligen Geest gezalfd, tot onzen hoogsten Profeet en Leraar, Die ons den verborgen raad en wil Gods van onze verlossing volkomenlijk geopenbaard heeft; en tot onzen enigen Hogepriester, Die ons met de enige offerande Zijns lichaams verlost heeft, en voor ons met Zijn voorbidding steeds tussentreedt bij den Vader; en tot onzen eeuwigen Koning, Die ons met Zijn Woord en Geest regeert, en ons bij de verworven verlossing beschut en behoudt'. Lezer(es), hebt u deze Gezalfde van eeuwigheid al leren benodigen als Profeet, Priester en Koning?

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**

In het Latijn bestond die klank niet en sprak men (oorspronkelijk) de 'c' uit als 'k', dus fonetisch geschreven als 'Kristus'.

